

BE LAJME

BE QENDRA
Tetor - 2024
BEQ - numër 95/2024

PAKOJA PËR ZGJERIM PËR VITIN 2024

Më 31 tetor 2024, Komisioni Evropian miratoi pakon vjetore të zgjerimit, duke mundësuar vlerësim të detajuar të vendeve candidate dhe progresin e arritur nga Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Kosova, Mali i Zi, Maqedonia e Veriut, Gjeorgjia, Republika e Moldavisë, Ukraina dhe Turqia, në rrugën e tyre drejt anëtarësimit në BE. Raportet përbëhen nga rekomandime dhe udhëzime për zbatimin e reformave prioritare.

Kryetarja e Komisionit Evropian, Ursulla von der Lajen, njoftoi: Tensionet gjeopolitike e bëjnë shumë tërheqëse idenë e ribashkimit të kontinentit tonë, nën të njëjtat vlera të demokracisë dhe sundimit të së drejtës. Tashmë kemi bërë hapa të mirë në integrimin e shteteve të reja anëtare. Zgjerimi do të mbetet prioriteti kryesor i Komisionit të ri.

Procesi i zgjerimit vazhdon të varet nga meritat dhe përparimet objektiv, të arritura nga çdo partner veçmas. Demokracia, sundimi i së drejtës dhe vlerat themelore do të vazhdojnë të jenë gur-themel në politikën e Be-së për zgjerim. Anëtarësimi në BE mbetet zgjidhje strategjike.

Rreth planeve të suksesshme ekonomike dhe investuese, Plani i rritjes për Ballkanin Perëndimor me mjetin për reforma dhe rritje nga 6 miliardë euro dhe Plani për Ukrainën prej 50 miliard euro i inkurajojnë reformat në lidhje me drejtësinë dhe sundimin e së drejtës.

Me arritjen e standardeve të përkohshme, në kapitullin e sundimit të së

drejtës, Mali i Zi është në rrugën e mbylljes së kapitullit për Negociata të mëtejshme. Në mars të vitit 2024, Këshilli Evropian vendosi të hapë negociatat e zgjerimit me Bosnjën dhe Hercegovinën.

Ashtu si procesi i zgjerimit përparon, BE ka paraqitur përfitimet për tregun e vetëm dhe ofrimin e ndihmës financiare të shtuar për të mundësuar integrimin gradual të partnerëve të BE-së.

Sa i përket vendit të Maqedonisë së Veriut, ajo duhet të vazhdojë me zbatimin e reformave në lidhje me BE-në. Theks i rëndësishëm është vendosur në grupin e vlerave thelbësore, përkatësisht në gjyqësorin dhe parandalimin e kimit të organizuar dhe luftën kundër korrupsionit. Duhet të forcohet besimi në sistemin e drejtësisë. Seancat e shqyrtimit për të gjashtë grupet e acquis të BE-së përfunduan në dhjetor 2023.

<https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu>

Përmbajtja e lajmeve:

Paketa për zgjerim për vitin 2024	1
Në fokus të Parlamentit Evropian	2
Buxheti i BE për vitin 2025	3
Aktivitetet Parlamentare lidhur me çështjet Evropiane	4-5
Forumi Ministror BE-Ballkani Perëndimor	6
Zgjedhjet parlamentare në Lituani	6
Ligji i BE-së për sigurinë kibernetike	7
Ligji i BE-së për transferimin e procedurës penale	7
Financimi i projekteve ekologjike në Evropë	8
Bashkohuni me ditët Erasmus+	8
Mjetet e reja monetare - euro digjitale	9
Çmimi Saharov i Parlamentit Evropian	9
Raport për gjendjen e pyjeve në BE	10
Dogana për importin e makinave elektrike nga Kina në BE	10
Ritet borxhi publik i Eurozonës	11
Ligjet e miratuara në Kuvend- NPAA	11
Kalendari BE / Nëntor 2024	11

NË FOKUS TË PARLAMENTIT EVROPIAN

www.europarl.europa.eu

Sesioni plenar 07- 10 tetor 2024

Në hapjen e Seancës Plenare të tetorit nga 7 deri më 10 tetor të këtij viti, eurodeputetët shënuan me një minutë heshtje përvjetorin e sulmeve terroriste në Izrael.

Eurodeputetët miratuan mbi 1 miliard euro ndihmë nga Fondi i Solidaritetit të BE-së për të mbështetur përpjekjet e rimëkëmbjes në pesë vende të BE-së për shkak të përmytjeve të mëdha që ndodhën në vitin 2023. Ndihma prej 1,028,541,689 euro nga Fondi i Solidaritetit të Bashkimit Evropian (EUSF) do të shpërndahet si më poshtë: 378.8 milionë euro për rajonin Emilija-Romanja dhe 67.8 milionë euro shtesë për rajonin e Toskanës në Itali; 428.4 milionë euro për Slloveninë dhe 5.2 milionë euro për Austrinë për përballimin me dëmet nga përmytjet në vitin 2023; 5 milionë euro për Greqinë dhe 46.7 milionë euro për Francën. Paketa e ndihmës u miratua me 632 vota.

Në rezolutën e miratuar me 508 vota, eurodeputetët i dënuan ndërhyrjen dhe operacionet hibride të Ruisisë përpara zgjedhjeve presidenciale dhe referendumit kushtetues për integrimin në BE në Moldavi. Ata i bënë thirrje BE-së dhe vendeve të saj anëtare që të ofrojnë ndihmën e nevojshme për Moldavinë në forcimin e mekanizmave institucionale dhe aftësinë për t'iu përgjigjur kërcënimeve hibride.

Në rezolutën e miratuar, eurodeputetët theksuan se kthimi aktual demokratik në Gjeorgji e vë në mënyrë efektive në pritje integrimin e vendit në BE.

Në debatin me kryeministrin e Hungarisë, Viktor Orban, eurodeputetët debatuan për prioritetet e Presidencës Hungareze me Këshillin, e cila filloi më 1 korrik të këtij viti. Në fjalimin e tij para eurodeputetëve, Orban theksoi se presidenca hungareze synon të jetë një zë dhe një katalizator për ndryshimin.

Sipas tij, situata në BE është shumë më serioze se në vitin 2011, gjatë Presidencës së parë Hungareze të BE-së, duke përmendur luftën në Ukrainë, përshkallëzimin e konflikteve në Lindjen e Mesme dhe Afrikë, migrimin, rreziqet për

zonën Shengen dhe Evropën. humbjen e konkurrencës së saj globale.

Parlamenti Evropian miratoi tre rezoluta për çështjet e të drejtave të njeriut në Turqi, Kinë dhe Irak.

Sesioni plenar 21- 24 tetor 2024

Parlamenti Evropian dënoi ashpër çdo ndërhyrje në zgjedhjet presidenciale në Moldavi dhe referendumin kushtetues për integrimin në BE.

Më 16 tetor shënoi shtatë vjet nga vrasja brutale e Dafne Karuana Galicia, gazetare hulumtuese nga Malta, që ekspozoi korrupsionin dhe krimin e organizuar. Për të mbajtur gjallë kujtimin e saj, Parlamenti Evropian ishte nikoqir në ceremoninë e ndarjes së edicionit të katërt të çmimit "Dafne Karuana Galicija" për gazetarinë e shquar për të nderuar guximin e të gjithë atyre që vazhdojnë të çojnë përpara trashëgiminë e saj.

Eurodeputetët kanë hapur rrugën për përmirësimin e menaxhimit me Hapësirën ajrore evropiane, duke mundësuar më shumë fluturime direkte dhe më pak vonesa dhe duke mbështetur neutralitetin klimatik.

Reforma e rregullave të Qiellit të Vetëm Evropian, e rënë dakord tashmë në negociatat me Këshillin në mars të këtij viti, forcon planet nacionale të performancës për shërbimet e navigimit ajror dhe do të ndihmojë në përmirësimin e menaxhimit me hapësirën ajrore të BE-së. Këto plane do të kenë objektiva dhe stimuj detyrues për fluturime më efikase dhe ekologjike. Do të krijohet bord këshillues i pavarur për rishikimin e performancave për të ndihmuar Komisionin dhe vendeve-anëtare të BE-së në miratimin e vendimeve për zbatimin e këtyre planeve.

NË FOKUS TË PARLAMENTIT EVROPIAN

Eurodeputetët e miratuan kërkesën e Belgjikës për 2.7 milionë euro nga Fondi evropian për përshtatjen e globalizimit për punëtorët e zhvendosur (FEG). Ndiurma do të mbështesë 365 ish-punonjës të Match-Smatch të liruar nga puna pas vështirësive të zgjatura financiare të kompanisë.

Me 518 vota, eurodeputetët miratuan ndihmë të re makro-financiare (MFA) për të ndihmuar Ukrainën. Kjo kredi është pjesë e paketës së BE-së për G7 të rënë dakord në qershor të këtij viti, për të ofruar mbështetje financiare prej 50 miliardë dollarësh amerikanë (rreth 45 miliardë euro) për Ukrainën. Shuma përfundimtare me të cilën BE do të kontribuojë mund të jetë më e ulët, në varësi të madhësisë së huave të dhëna nga partnerët e tjerë të G7.

Eurodeputetët përcaktuan nivelin total të fondeve të destinuar për draft -buxhetin e vitit 2025 në afro 201 miliardë euro, 1.24 miliardë euro më shumë se propozimi i Komisionit nga qershori i kaluar.

Parlamenti dëshiron të forcojë programet me rëndësi vitale për menaxhimin me sfidat shëndetësore, të mbështesë të rinjtë, bujqësinë dhe zonat rurale, të ndihmojë njerëzit që vuajnë nga fatkeqësitë natyrore, të forcojë veprimet klimatike, të menaxhojë nevojat e migracionit dhe të sigurisë dhe të forcojë mbështetjen për BE-në për rajonet fqinje që përballen me kriza gjeopolitike dhe humanitare.

Në rezolutën e miratuar me 432 vota, eurodeputetët dënojnë stërvitjet e pajustificuara ushtarake të Kinës nga 14 tetori dhe provokimet e vazhdueshme ushtarake kundër Tajvanit, duke theksuar se ngritja ushtarake po ndryshon balancën e fuqisë në Indo-Paqësorin.

Në rezolutën e miratuar, eurodeputetët dënuan ashpër represionin e gjatë vendas dhe jashtëterritorial të regjimit të Azerbajxhanit mbi aktivistët, gazetarët, liderët e opozitës dhe të tjerëve, përfshirë qytetarët e BE-së.

www.europarl.europa.eu

BUXHETI I BE-SË PËR VITIN 2025

Eurodeputetët në Sesionin Plenar të tetorit të Parlamentit Evropian më 23 tetor 2024 votuan për një qëndrim për negociatat për buxhetin e vitit 2025, me të cilin kërkojnë dy miliardë euro më shumë se propozimi i Këshillit të BE-së. Eurodeputetët kërkojnë 201 miliardë euro në detyrime dhe 153.5 miliardë në pagesa. Komisioni Evropian propozoi buxhet prej 199.7 miliardë në detyrime dhe 152.7 miliardë në pagesa. Këshilli i BE-së, i cili përfaqëson vendet-anëtare, propozon buxhet prej 191.53 miliardë eurosh për detyrime dhe 146.21 miliardë euro për pagesat.

Në shtator, Këshilli votoi për pozicion negociator ku propozonte 1.52 miliardë euro më pak nga propozimi i Komisionit, duke përfshirë më pak para për programin hulumtues Obzor, për programin e shkëmbimit të studentëve Erasmus Plus, për Agjencinë Evropiane të Rojës Kufitare dhe Bregdetare, Fronteks.

Prej kur dy institucionet legjislativ do

paraqesin pikëpamjet fillestare për buxhetin vjetor, negociatat mund të fillojnë që do të zgjasin deri më 18 nëntor në mesnatë. Është e zakonshme që vendet -anëtare të duan një buxhet sa më të vogël, ndërsa parlamentarët kërkojnë gjithmonë më shumë.

Nëse Këshilli dhe Parlamenti në të ashtuquajturat Komisioni i Pajtitimit nuk arrin një marrëveshje, Komisioni duhet të paraqesë një propozim të ri buxhetor. Nëse një marrëveshje nuk arrihet deri në fillim të vitit financiar, futet një sistem kalimtar të dymbëdhjetëve derisa të arrihet një marrëveshje. Në këtë rast, një shumë e caktuar, e cila nuk duhet të kalojë një të dymbëdhjetën e fondeve buxhetore të miratuara për vitin e mëparshëm financiar, mund të shpenzohet çdo muaj për çdo kapitull të buxhetit.

Buxheti i vitit 2025 është buxheti i parë vjetor që paguan interes për kthimin e borxhit që financojnë rindërtimin dhe rimëkëmbjen nga pandemia. Shpenzimet e shërbimit të borxhit pritet të jenë 2.6 miliardë euro më të larta vitin e ardhshëm krahasuar me vlerësimet fillestare.

<https://www.europarl.europa.eu/news>

AKTIVITETET E KUVENDIT TË LIDHURA ME ÇËSHTJET EVROPIANE

Në kuadër të 149. Kuvendi i IPU-së, i cili u mbajt nga 13 deri më 17 tetor 2024 në Gjenevë, të Konfederatës Zvicerane, Kryetari i Kuvendit dhe shefi i Delegacionit në Unionin Interparlamentar (IPU), Afrim Gashi, u takua me nënkryetarin e Parlamentit Evropian (PE), Nikollae Shtefanuca . Në fokus të takimit ishte bashkëpunimi mes dy parlamenteve dhe sfidat aktuale në procesin e integritit evropian të vendit tonë. Gashi realizoi takime edhe me kryetarin e Bundestagut të Republikës Federale të Gjermanisë, Berbel Bas, Ana Lirman, ministre Shtetërore për Evropën dhe Klimën në Ministrinë e Punëve të Jashtme të Republikës Federale të Gjermanisë, Tulia Ekson, kryetaren e IPU, Elisa Spiropali, kryetarja e Kuvendit të Republikës së Shqipërisë, Numan Kurtulmus, kryetar i Asamblesë së Madhe Nacionale të Turqisë dhe Snezhana Paunoviç, nënkryetare e Kuvendit të Republikës së Serbisë. Në takime u nënvizua rëndësia e riafirmimit të vlerave themelore të IPU-së dhe forcimi i bashkëpunimit interparlamentar. Në Bundestagun Gjerman Gashi u takua me z. Mihael Rot, Kryetari i Komisionit për Politikë të Jashtme, z. • Antonijo Milloshoski, Kryetar i Komisionit për Çështje Evropiane dhe z. Dirk Vupel, Kryetar i Grupit për Miqësi me vendet e Evropës Juglindore.

www.sobranie.mk

Kryetari i Kuvendit, Afrim Gashi, në shoqërim me deputetët: Bejxhan Ilas, kryetar i Grupit Parlamentar për bashkëpunim me Parlamentin e Republikës së Turqisë, Nikolla Micevski, Oliver Spasovski, Merita Kolçi Koxhaxhiku dhe Bekim Sali, nga 02 deri më 5 tetor 2024, ishte në një vizitë zyrtare në Republikën e Turqisë, me ftesë të Numan Kurtulmush, kryetar i Kuvendit të Madh Nacionale të Turqisë. Në kuadër të vizitës, Gashi realizoi takim me kryetarin e Republikës së Turqisë, Rexhep Tajip Erdogan, ku ishte i pranishëm edhe kryetari i Kuvendit të Madh Nacional të Turqisë, Numan Kurtulush, si dhe kryetarët e grupeve parlamentare për bashkëpunim dhe miqësi nga të dy kuvendet, deputetët Bejxhan Ilaz dhe Ahmet Kiliç. Gashi ka zhvilluar një takim kokë më kokë me ministrin e Jashtëm Hakan Fidan, pas së cilës është mbajtur takim i përbashkët me deputetët e delegacionit.

Sekretarja e Përgjithshme e Kuvendit, Marina Dimovska, nga 13 deri më 17 tetor 2024, në Gjenevë të Konfederatës Zvicerane, mori pjesë në seancën e Asociacionit të Sekretarëve të Përgjithshëm të Parlamenteve (ZGSP), e cila mbahet në kuadër të 149. Kuvendi i Unionit Interparlamentar. Në kuadër të seancës së ZGSP-së, Sekretarja e Përgjithshme Dimovska realizoi takime me sekretarët e përgjithshëm të parlamenteve të Suedisë, Austrisë, Hungarisë, Beninit dhe Turqisë, ku u theksua rëndësia e bashkëpunimit parlamentar dhe mundësitë për thellimin e tij në të ardhmen. Dimovska pati një takim përsëhendetës me kryetaren e IPU-së, Tulia Ekson.

AKTIVITETET E KUVENDIT TË LIDHURA ME ÇËSHTJET EVROPIANE

Delegacioni i Kuvendit i kryesuar nga nënkryetari dhe kryetari i Komisionit për Çështje Evropiane, Antonijo Milloshoski dhe anëtarët: Rashela Mizrahi, Mitko Trajçuleski dhe Dijana Toska, morën pjesë në Samitin për Dimensionin Parlamentar të Procesit të Berlinit, i cili u mbajt më 9 tetor 2024 në Berlin të Gjermanisë. Qëllimi i këtij samiti ishte forcimi i dialogut parlamentar dhe bashkëpunimit rajonal në kuadër të procesit të Berlinit, me theksin kryesor në temat kryesore si: Agjenda e gjelbër, tranzicioni i gjelbër për Ballkanin Perëndimor, zgjerimi dhe reforma e BE-së, e ardhmja e bashkëpunimit rajonal dhe lidhjes në Ballkanin Perëndimor. Në kuadër të sesionit kushtuar Tregut të përbashkët rajonal, Milloshoski theksoi se integrimi ekonomik rajonal është një nga prioritetet kryesore për vendet e Ballkanit Perëndimor, veçanërisht në kontekstin e integritimeve evropiane. Gjatë konferencës, delegacioni i Kuvendit zhvilloi takime të rëndësishme me përfaqësues të komisioneve për çështje evropiane të parlamenteve të Ballkanit Perëndimor dhe vendeve anëtare të BE-së.

Delegacion nga Komisioni për Çështje Evropiane në përbërë të: Igor Zdravkovski, shef i Delegacionit dhe zëvendëskryetar i Komisionit, anëtarët e Komisionit: Mile Lefkov dhe Ilir Hasani morën pjesë në Sesionin Plenar të Konferencës së Komisioneve Parlamentare për Çështje Evropiane të Shteteve Anëtare të BE-së (KOSAC), e cila u mbajt më 29 tetor të këtij viti në Budapest të Hungarisë. Deputetët theksuan rolin e parlamenteve nacionale si themeli i sistemit demokratik dhe institucional të BE-së, të cilët luajnë një rol kyç në politikën e zgjerimit të Bashkimit. Në diskutim u theksua se reformat e brendshme të BE-së nuk duhet të kundërshtojnë dhe ngadalësojnë politikën e zgjerimit, e cila është dëshmuar të jetë një nga politikat më të suksesshme të Bashkimit.

Më 1 tetor 2024, Delegacioni i Kuvendit në Dimensionin Parlamentar të Iniciativës së Evropës Qendrore (DP IEQ), mori pjesë në Sesionin Vjeshtor të Asamblesë Parlamentare të IEQ-së, që u mbajt në Tiranë, Shqipëri. Delegacioni i Maqedonisë udhëhiqej nga deputetja Rina Ajdari, e shoqëruar nga deputetët Rashela Mizrahi dhe Kaltrina Beqiri, anëtare të delegacionit. Ajdari në fjalën e tij theksoi se synimi i përbashkët është anëtarësimi në Bashkimin Evropian, por mbi të gjitha zbatimi i një procesi reformues serioz në të gjitha fushat, i cili do të mundësojë institucione profesionale, efikase, të përgjegjshme dhe të përgjegjshme që do të punojnë në interes të qytetarët.

FORUM MINISTROR BE-BALLKANI PERËNDIMOR

Në Forumin Ministror BE-Ballkani Perëndimor të mbajtur më 28 dhe 29 tetor 2024 në Budva të Malit të Zi. Bashkimi Evropian dhe vendet e Ballkanit Perëndimor rikonfirmuan përkushtimin e fortë rajonal dhe bashkëpunimin e ngushtë në fushën e drejtësisë dhe të punëve të brendshme.

Në Forumin Ministror BE-Ballkani Perëndimor për drejtësinë dhe punët e brendshme morën pjesë Komisionerët Evropianë për punë të brendshme dhe drejtësinë, Ilva Johanson dhe Didie Reijnders, dhe përfaqësues të Shërbimit Evropian për Punë të Jashtme (EEAS), agjencive të BE-së dhe Polonisë dhe Danimarkës, si kryesues të ardhshëm të Unionit në vitin 2025.

Në fokus të takimit ishte lufta kundër krimit të organizuar transnacional dhe

tregtia e paligjshme, përballimin me migracionin ilegal, kontrollin e kufijve, dixhitalizimin në sektorin e drejtësisë dhe bashkëpunimin gjyqësor ndërkufitar në procedimet penale.

Bashkimi Evropian dhe vendet e rajonit përshëndetën përparimin e bërë në zbatimin e Planit të Veprimit për migracionin dhe azilin për Ballkanin Perëndimor dhe riafirmuan angazhimin e tyre të përbashkët për të trajtuar migracionin e paligjshëm, me qëllim forcimin e mbrojtjes së kufijve dhe rritjen e luftës kundër kontrabandë emigrantësh. Bashkimi Evropian u bëri thirrje partnerëve nga Ballkani Perëndimor që të shtojnë përpjekjet në zbatimin e reformave dhe në forcimin e bashkëpunimit ndërkufitar në drejtësinë penale, veçanërisht duke përdorur të gjitha mundësitë për bashkëpunim me agjencitë dhe organet për drejtësinë dhe çështjet e brendshme (Evroxhastis, Evropian dhe Zyra e Prokurorisë Publike Evropiane).

<https://www.consilium.europa.eu>

<https://hungarian-presidency.consilium.europa.eu>

ZGJEDHJET PARLAMENTARE NË LITUANI

Më 13 tetor 2024, në Lituani u mbajt raundi i parë i zgjedhjeve parlamentare, ku mbi 2 milionë banorë patën mundësinë të zgjidhnin përfaqësuesit e popullit në parlament. Në shtëpinë ligjvënëse të Lituanisë - Seimas, 141 deputetë nga gjithsej 2400 kandidatë politikë të nominuar do të marrin një mandat 4 vjeçar. Në raundin e parë u zgjodhën 71 deputetë në njësitë zgjedhore shumë mandate, sipas modelit proporcional, nga të cilët rezultatin më të mirë e pati opozita, socialdemokratët, me rreth 24.1% të votave të fituara nga numri i përgjithshëm i votuesve. Në vend të dytë është partia konservatore Atdheu i kryeministres Ingrid Shimonita me rreth 16% të votave të fituara. Raundi i dytë, sipas

modeli zgjedhor mazhoritar, u mbajt më 27 tetor, në të cilin Socialistët fituan një fitore bindëse me më shumë vota. Ata kanë 52 vende parlamentare, por për një shumicë në Seimas dhe për të formuar një qeveri, Partia Socialdemokrate duhet të krijojë një koalicion me partitë e tjera. Këto përfshihen Partia Atdheu - 28 vende parlamentare, Nemunas e krahut të djathtë - 20, Demokratët për Lituani - 14, Lëvizja Liberale - 12, Partia e Fermerëve dhe të Gjelbërve - 8 dhe pjesa tjetër - 7. Partia Socialdemokrate refuzoi të bashkëpunonte dhe krijoi një aleancë me partinë e Zhemaitaitis, e cila u refuzua vitin e kaluar nga partia euroskeptike Liria dhe Drejtësia për shkak të tendencave antisemite. Pati një ndryshim drastik në rezultatet e partisë së djathtë Atdheu, ata fituan shumicën e votave në zgjedhjet e mëparshme në 2020. Analistët besojnë se ndryshimet në të majtë në strukturat qeverisëse nuk do të shkaktojnë ndonjë ndryshim të rëndësishëm në politikën e jashtme.

<https://www.lrt.lt/>

<https://www.euronews.com/>

FINANCIMI I PROJEKTEVE EKOLOGJIKE NË EVROPË

Më 21 tetor të këtij viti, Komisioni Evropian vendosi të ndajë më shumë se 380 milionë euro për zbatimin e 133 projekteve të reja në Evropë në kuadër të Programit Life për aktivitetet që lidhen me mjedisin dhe klimën, duke përfshirë sigurimin e efikasitetit energjetik të ekzistuesve. ndërtesat e banimit në vend.

Mjetet e ndara janë më shumë se gjysma e totalit të nevojave për investime për realizimin e projekteve, të cilat arrijnë në 574 milionë euro. Fondet e mbetura do të sigurohen nga autoritetet kombëtare, rajonale apo lokale, nëpërmjet partneriteteve publiko-private, si dhe bizneset dhe organizatat e shoqërisë civile. Një sërë objektivash të lidhura me klimën të Marrëveshjes së Gjelbër Evropiane duhet të arrihen përmes programit Life,

energjinë dhe mjedisin, duke përfshirë synimin e BE-së

për t'u bërë neutrale ndaj klimës deri në vitin 2050 dhe për të ndaluar humbjen e biodiversitetit deri në vitin 2030.

Me këtë vendim, BE-ja do të sigurojë 74 milionë euro nga 143 milionë euro totale të kërkuara, për projekte për nxitjen e ekonomisë rrethore dhe përmirësimin e cilësisë së jetës, duke reduktuar përdorimin e ujit, mbetjet industriale dhe shtëpiake, ndotjen e ajrit dhe zhurmën, si dhe për të inkurajuar riciklimin.

Brenda Programit Life, i prezantuar në vitin 1992, deri më tani janë mbështetur më shumë se 6000 projekte mjedisore dhe klimatike në BE dhe vendet partnere. Për periudhën buxhetore 2021-2027, për këtë program janë ndarë 5,43 miliardë euro, që paraqet një rritje prej 60% krahasuar me fondet e alokuara në shtatë vitet e mëparshme.

<https://ec.europa.eu/commission>

BASHKOHUNI ME DITËT ERASMUS +

Nga data 14 deri më 19 tetor 2024, janë mbajtur evente ku të gjithë pjesëmarrësit në programin Erasmus+ janë ftuar të organizojnë evente virtuale apo evente me prezencë fizike, për të ndarë përvojat e pjesëmarrjes së tyre. Këto ngjarje u mbajtën në disa vende të Evropës, përfshirë Maqedoninë e Veriut dhe më gjerë. Ngjarjet u organizuan në forma të ndryshme, duke filluar nga seminare ku u ndanë praktikantët më të mira, sesione shumëgjuhëshe për të përmirësuar aftësitë e të folurit, ekspozita fotografike për të treguar lëvizshmërinë në aktivitete të ndryshme, konferenca për të pro-

movuar mundësi ndërkulturore dhe sfida me mediat sociale për të inkurajuar kreativitetin tek të rinjtë. Këtë vit të rinjtë, të rrëmbyer nga fryma e Lojërave Olimpikë, u përkushtuan shumë më tepër ndaj aktiviteteve sportive dhe të rrëmbyer nga gara botërore që bashkon të rinjtë.

<https://www.erasmusdays.eu/>

MJETET E REJA MONETARE – EURO DIGJITALE

Kontrolli i mjetit të ri monetar “euro dixhitale” ka ndarë mendimet e Bankës Qendrore Evropiane (BQE) dhe disa familjeve anëtare të BE-së. Të dyja palët kanë frikë se mund të destabilizojë sistemin bankar të kontinentit nëse keqmenaxhohet.

Disa shtete anëtare të BE-së, përfshirë Francën dhe Gjermaninë, kanë theksuar se BQE-ja po merr shumë kontroll mbi sasinë e monedhës dixhitale që qytetarët mund të mbajnë në "portofolin e tyre elektronik".

Ekziston frika se nëse kufiri vendoset shumë i lartë, qytetarët mund të tërheqin shumën e mëdha nga bankat në kushte krize, të cilat do të kërcënonin stabilitetin e të gjithë sistemit bankar.

Shqetësimi shtesë është se çdo kufizim mund të cenojë lirinë personale financiare të qytetarëve. Euro dixhitale ngriti pyetjen se ku përfundojnë kompetencat e Bankës Qendrore të BE-së dhe ku fillojnë kompetencat e shteteve anëtare të BE-së.

BQE, si i vetmi organ në BE që lejohet të rregullojë ofertën e parasë, këmbëngul se duhet të vendosë se sa monedhë dixhitale mund të mbajnë qytetarët në kuletat e tyre.

- kuletat.

Sipas Traktatit të Bashkimit Evropian, BQE ka prerogativa të gjera ligjore për të rregulluar ofertën e parasë në bllok, por vetëm në lidhje me mbikëqyrjen bankare dhe pagesat. Këshilli i BE-së dhe Parlamenti Evropian kanë kompetencën të "përcaktojnë masat e nevojshme për përdorimin e euros si monedhë e vetme", ndërsa "të mos cenojnë kompetencat e Bankës Qendrore Evropiane".

<https://www.politico.eu>

ÇMIMI SAHAROV I PARLAMENTIT EVROPIAN

Udhëheqësja e forcave demokratike në Venezuelë, María Corina Machado dhe presidenti i sapozgjedhur i Venezuelës, Edmundo González Urrutia, janë fituesit e Çmimit Sakharov për Lirinë e Mendimit 2024, dhënë nga Parlamenti Evropian. Kryetarja e Parlamentit Evropian, Roberta Mezzola, gjatë shpalljes së laureatëve theksoi se Machado dhe Urrutia përfaqësojnë të gjithë venezuelianët, brenda dhe jashtë vendit. të cilët luftojnë për "Rikthimi i lirisë dhe demokracisë përballë padrejtësisë". Parlamenti Evropian mbështet popullin e Venezuelës, Machado dhe Urrutia në luftën e tyre për të ardhmen demokratike të vendit.

– Ky çmim është për të gjithë ata. Ne jemi të bindur se demokracia do të mbizotërojë përfundimisht në Venezuelë, tha Mezzola.

Machado u zgjodh si kandidati presidencial i platformës së Unitetit Demokratik të koalicionit të opozitës venezueliane për zgjedhjet e korrikut 2023, por u skualifikua nga gara zgjedhore. Urrutia pasoi Machado si kandidat i Platformës Demokratike për Unitet dhe, sipas opozitës, fitoi zgjedhjet presidenciale. Në garë për çmimin Saharov ishin edhe lëvizjet palestineze "Gratë bëjnë paqe" dhe "Gratë e diellit", si dhe aktivisti kundër korrupsionit në Azerbajxhan, Dr. Gubad Ibadoglu. Ceremonia e ndarjes së çmimit Saharov do të mbahet më 18 dhjetor në Strasburg, gjatë seancës plenare të Parlamentit Evropian.

<https://www.europarl.europa.eu/news>

RAPORT MBI GJENDJEN E PYJEVE NË BE

Në raportin e saj, Gjendja e Pyjeve të Botës 2024: Inovacion në Sektorin e Pyjeve drejt një të ardhmeje më të qëndrueshme, Organizata e Ushqimit dhe Bujqësisë e Kombeve të Bashkuara (FAO) FAO eksploron mënyra për të rritur ruajtjen, restaurimin dhe përdorimi i qëndrueshëm i pyjeve nëpërmjet inovacionit.

Me Marrëveshjen e Gjelbër Evropiane, BE-ja është angazhuar të mbjellë tre miliardë pemë shtesë në të gjithë territorin e saj dhe ta bëjë Evropën kontinentin e parë neutral ndaj klimës në Strategjinë e saj të Biodiversitetit 2030.

Sipas faqes së internetit MapMyTree, një mjet online i Agjencisë Evropiane të Mjedisit, deri më tani janë mbjellë vetëm 22.6 milionë pemë, ku dallohen Belgjika, Irlanda, Republika Çeke, Spanja dhe Franca.

Studimi, i botuar në Nature, analizoi më shumë se një dekadë të të dhënave satelitore mbi ngjarjet e zjarreve nga viti 2003 deri në vitin 2016 në pyjet veriore të buta dhe boreale. Ky raport i posaçëm hedh një vështrim nga afër të dinamikës së politikave të shumëanshme me të cilat përballet sektori pyjor evropian.

<https://www.euractiv.com>

DOGANA PËR IMPORTIN E MAKINAVE ELEKTRIKE NGA KINA NË BE

Komisioni Evropian më 29 tetor 2024, me rregulloren e miratuar, vendosi tarifa shtesë doganore për makinat elektrike të importuara nga Kina. Mbi taksën prej 10% tashmë të vendosur, deri në 35.3% i shtohet automjeteve të baterive të prodhimit kinez. Vendimi duhet të publikohet në Gazetën Zyrtare të BE-së.

Qëllimi i deklaruar është të rivendoset një fushë e barabartë loje me prodhuesit e akuzuar se kanë përfutuar nga subvencione të mëdha publike nga shteti kinez. Kjo përfshin mbrojtjen e industrisë evropiane të makinave dhe rreth 14 milionë vendeve të saj të punës nga praktikatat kineze që konsiderohen të padrejta.

Pekini dënoi "praktikat e padrejta dhe të paarsyeshme proteksioniste" pasi vendet e BE miratuan tarifat shtesë të propozuara nga Komisioni Evropian në fillim të tetorit. Komisioneri Evropian i Tregtisë Valdis Dombrovskis negocioi me ministrin kinez të Tregtisë Wang Wentao deri në minutën e fundit në përpjekje për të gjetur një zgjidhje.

Të dyja palët kanë rënë dakord të vazhdojnë bisedimet dhe shtesat mund të hiqen nëse arrihet një marrëveshje për mjete të tjera kompensimi për dëmin e përcaktuar nga hetimi evropian.

<https://www.euractiv.com>

RRITET BORXHI PUBLIK I EUROZONËS

Në fund të tremujorit të dytë të vitit 2024, borxhi publik i vendeve të eurozonës u rrit nga 87.8% në tremujorin e parë në 88.1% të PBB-së, raportoi Eurostat.

Në Bashkimin Evropian, borxhi publik në fund të tremujorit të dytë 2024 është 81,5% e PBB-së, që paraqet një rritje prej 0,2 pikë përqindjeje krahasuar me tremujorin paraardhës.

Vendi më i borxhit i Bashkimit Evropian në periudhën e përmendur është Greqia me një borxh prej 163.6% të PBB-së, e ndjekur nga Italia me një borxh prej 137% të PBB-së, si dhe Franca me një borxh prej 112.1% të PBB-së.

Në të kundërt, vendi me më pak borxhe në Eurozonë është Bullgaria me një borxh prej 22.1% të PBB-së, e ndjekur nga Estonia me 23.8% të PBB-së dhe Luksemburgu me 25.7% të PBB-së.

Të dhënat e borxhit të Eurozonës dhe Bashkimit Evropian në fund të tremujorit të tretë të vitit 2024 do të publikohen më 22 janar 2025, thuhet në deklaratë.

<https://ec.europa.eu/eurostat/>

LIGJI I MIRATUAR NË TETOR

1. *Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e ligjit për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, sipas procedurës së shkurtuar.

KALENDARI BE / Nëntor 2024

1. Mbledhja e Këshillit për Punë të Jashtme, 18/11/2024, Bruksel;
2. Mbledhja e Këshillit të Çështjeve të Përgjithshme, 19/11/2024, Bruksel;
3. Sesioni Plenar i Parlamentit Evropian, 13-14 25-28/11/2024, Strasburg.

European Union Newsroom
europa.eu

Home Highlights Press releases Calendar Audiovisual Press contacts Press facilities Subscription services About the EU

CALENDAR

BROWSE FORTHCOMING EVENTS

By topic
Choose a topic

By organiser
Choose an organiser

By type
Choose a type

BY MONTH

Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Lidhje të dobishme për publikimet elektronike të BE-së:

<https://publications.europa.eu/en/home>

<https://europa.eu/european-union/documents-publications>

<http://www.europarl.europa.eu/visiting/en/brussels/parlamentarium>

KUVENDI I REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

BE QENDRA E KUVENDIT

adresa: „11 Tetori“ nr. 10, Shkup, 1000

telefon: +389 2 3 11 22 55 lokal 414

faks: +389 2 3 182 277

E-posta: nsei@sobranie.mk

Zyra 019

www.sobranie.mk

Projekti IPA për "Asistencë teknike për Kuvendin" u zbatua në Kuvend në periudhën nga janari 2011 deri në qershor 2012, qëllimi i përgjithshëm i të cilit ishte forcimi i kapaciteteve institucionale të Kuvendit dhe në këtë mënyrë përmirësimi i transparencës dhe llogaridhënies së tij ndaj qytetarëve. .

Në kuadër të projektit IPA është ofruar asistencë financiare dhe profesionale për ngritjen e një qendre të BE-së në Parlament.

Qëllimi i krijimit të Qendrës së BE-së është t'u ofrojë deputetëve në Kuvend dhe Shërbimit akses më të mirë në informacione lidhur me çështjet e BE-së.

Qendra e BE-së është organizativisht në kuadër të Sektorit Mbështetës të Këshillit Kombëtar për Integrimin Evropian dhe monitorimin e Integritimit Evropian.

Qendra e BE-së ka një bibliotekë me libra dhe botime nga fusha të ndryshme të politikave evropiane.

